

RESEBERÄTTELSE

Namn

År och termin för utbyte

Elea Juell-Skielse

VT2020

Utbytesuniversitet

Delft University of Technology

Utbildningsprogram

Civilingenjör Energi och Miljö/Masterprogram Sustainable Technology

Ett lyckat utbyte i Nederländerna!
-Trots Pandemin

Innan avresa

Jag har i hela mitt liv lidit av en obotlig resfeber. Efter ett årslångt utbyte i Costa Rica under min gymnasietid, och ett kandidatexamensprojekt i Thailand hade jag ändå inte fått nog. Jag letade därför ivrigt efter en till chans att få uppleva en fantastisk ny kultur, att själv utvecklas under pressade förhållanden och att krydda till mitt CV ännu lite mer. Jag valde att åka till Nederländerna av framför allt tre skäl. För det första så har jag under flera år varit en entusiastisk festivalbesökare i både NL och Belgien och ville bekanta mig närmare med det folk som i årtal överöst mig med vattenflaskor, pommis med majonnäs och diverse klädesplagg med festivalloggor på. För det andra ville jag få ett nytt perspektiv på den svenska kulturen och de värderingar och den kulturella ram jag bär med mig från min uppväxt i Sverige. Jag tänkte att Nederländerna skulle kunna erbjuda ett perspektiv jag ännu inte fått, ett som liknar mitt eget mer än det costa ricanska eller det thailändska, men som ändå borde vara fundamentalt annorlunda från min egen utgångspunkt. Slutligen valde jag också Nederländerna och specifikt TU Delft på grund av deras starka profil som duktiga vatteningenjörer. Jag hoppades att de kurser som universitetet erbjöd skulle ge mig en spetskompetens som jag inte uppfattade att jag kunde få hos KTH. Eftersom Nederländerna ligger inom EU behövde jag i stort sett inte förbereda något särskilt. Som svensk medborgare krävdes varken visum, vaccinationer eller språktest. Till höger är 50 shades of mig!

Ankomst

Den introduktionskurs som erbjöds av universitetet startade den 10:e februari, och jag såg till att vara nere i Delft dagarna innan för att kunna flytta in i min lägenhet. Det företag som tillhandahöll i studentlägenheterna i området ordnade med upphämtning på flygplatsen inför nyckelupphämtning. Jag utnyttjade däremot inte den tjänsten eftersom jag körde ned med mitt flyttlass, framför allt för att få med mig min stationära dator men också för att få med mig en del andra saker så som mattor, prydnader, filter och köksgrejer. Det gjorde också att jag på en gång kände mig hemma och inbodd i mitt rum, vilket var en hit. Mycket sällan hängde jag och mina kompisar i någon annans sovrum än mitt under terminen! Under introduktionsveckan fick jag lära känna många andra utbytesstudenter. Flera av dessa har jag fortfarande kontakten med efter utbytet och det är en bra vecka för att nätverka! Under veckan får man även kontakt med många av de studentorganisationer som finns vid TU Delft, vilket var schysst. Vissa av organisationerna har däremot anmälningstider som slutar INNAN introduktionsveckan, så det kan vara värt att kolla in universitetets hemsida innan du åker ner. Speciellt om du är inriktad på någon särskild aktivitet så som traditionell rodd (vilket är superpopulärt) eller att delta i HBTQ+ organisationen DWH Outsites aktiviteter.

Ekonomi

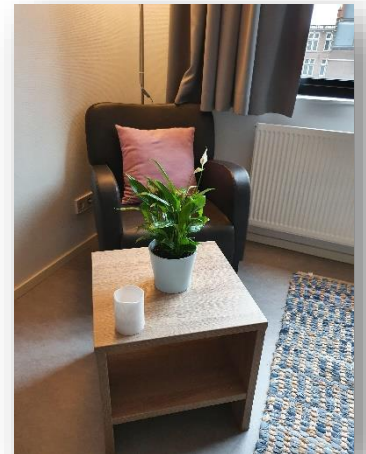
Under mitt utbyte fick jag både Erasmus stipendium och merkostnadslån från CSN. Detta gav mig en månadsinkomst på ungefär 13 tusen svenska kronor plus den klumpsumma som betalas ut av Erasmus innan utbytet. Summan räckte helt okej trots att jag även betalade för min svenska bostadsrätt under utbytestiden. Priserna på råvaror och alkohol är mycket lägre i Nederländerna än i Sverige. Mat på restaurang och tjänster är däremot på en liknande nivå som svenska priser. Ett tips är att handla mycket mat på den marknad som hålls på stora torget varje torsdag och lördag. Priserna där är märkbart lägre än de i matbutikerna och ofta säljs frukt, grönsaker, rotfrukter och bönor/linser för billigare pris ju större mängder du inhandlar. Därför handlade jag ofta med vänner för att kunna köpa större volymer av varor som man sedan delade på. Den enda avgiften anknuten till utbytet var en stor klumpsumma på cirka 1500 euro som behövde betalas innan utbytet för det boendet jag valde. Denna summa utgjorde hyran i februari, juni och juli. En stor del av denna summa betalade jag men Erasmus stipendiet men resten

av summan hade jag turen att kunna låna av mina föräldrar. Mitt boende var superfint, och i slutändan var det värt det. Men har man otur och står utan sparpengar eller snälla släktingar kan denna stora summa innebära ett problem, och du kanske måste hitta boende privat istället för genom universitetet så som jag gjorde.

Boende

Jag ordnade mitt boende genom organisationen DUWO som tillhandahåller studentbostäder i hela Nederländerna. För att kunna boka en bostad behöver du betala en reservationsavgift på cirka 200 euro då du ansöker om utbytesstudier. Bokningen av lägenheter öppnade i mitten av januari och den som betalat reservationsavgift fick också boka först. Därför är det bra att göra klart din ansökan så snabbt som möjligt, för att kunna boka de bästa lägenheterna. I början var jag tveksam om ifall jag ville bo i en DUWO lägenhet. Söker man på nätet finns i stort sett bara negativa recensioner av företaget och de lägenheter som erbjuds. Jag bodde däremot i det enda huset där rummen hade egen toalett istället för delad. Detta hus låg på adressen Professor Schermerhornstraat och var alldeles nybyggt. Rummen var superfina och låg i anslutning till en trevlig restaurang samt en stor gräsplätt med bänkar och grillplats. På grund av den enskilda toaletten var rummen något dyrare än snittet med en hyra på cirka 511 euro i månaden. Huset låg ungefär mitt emellan campus och centrum och det tog ungefär 10 minuter att gå till vardera med mina korta ben. Jag rekommenderar ändå att skaffa en cykel då cykeltrafiken är helt galen och man som fotgängare mest bara blir påkörd och känner sig helt borttappad. En cykel gör även att du tar dig till den lokala badsjön, tågstationen, matbutiken, IKEA och de närmaste vandringslederna på mellan 10-20 minuter. Cyklar går att hyra genom Swapfiets för 19 euro i månaden, då inkluderat "Road assistance" som fixar punkteringen och liknande dygnet runt. Här nedanför är tyvärr de fyra bästa bilderna på min lägenhet jag någonsin tog därnere.

Universitetet och studierna

Universitetet var väldigt stort och undervisar ingenjörer och arkitekter inom liknande program som KTH. Det pratas mycket om att undervisningen på TU Delft ska vara ett högre tempo än KTHs undervisning, men jag snittade ungefär samma betyg som hemma, med ungefär samma studieprestation. Det som jag däremot upplevde som annorlunda var de grundläggande värderingar som universitetet och dess professorer hade. På KTH ska det underlättas för studenten, då denne endast är en student. Det är viktigt att tydliga kursplaner, bedömningskriterier och förväntningar publiceras och förklaras för studenten. På TU Delft anses man snarare vara en vuxen framtida forskare eller yrkesverksam och förväntas därför prestera "rätt" efter eget huvud, utan onödigt stöd från bedömningskriterier. Dessa höga förväntningar uppfattade jag på ett sätt som trevliga, för det ger studenten större frihet att diskutera med lärare och att ta ut svängningarna mer i rapporter och inlämningsuppgifter. Samtidigt innebär det också ett större ansvar för eleven, eftersom denne måste läsa mer mellan raderna för att förstå vilka

krav och förväntningar som finns. Stundtals uppfattade jag detta som stressande, då informationen till studenterna kändes stundtals mycket otydlig. Men jag insåg ganska snabbt att förväntningarna ofta var samma som på KTH och att det bara var att köra på.

En vanlig dag innan utbrottet av SARS-CoV-2 såg ut på samma sätt som på KTH. Den stora skillnaden var att nederländarna äter lunch på skolrestauranger (med lunchpriser på cirka 5 euro) istället för att ha med sig matlåda. Det finns ett fåtal mikros, framför allt i restaurangen på översta våningen i huset som tillhör institutionen för "Civil engineering and Geosciences" (min institution). Har man en lugn stund över och vill studera i lugn och ro föreslår jag däremot att man tar sig bort till institutionen för "Applied Sciences" som ligger ca 1 km bort från vanliga campus. En ljus byggnad med många bord och ett trevligt café.

Vill man så tillhandahåller universitetet språkkurser i Nederländska. Dessa håller dock högt tempo och är otroligt eftertraktade. Då anmälningen till kurserna öppnar är alla platser tagna efter ungefär två minuter, och både jag och många av mina vänner uppfattade att kursen krävde mycket mer tid än vad som sades i kursbeskrivningen. Vill du lära dig nederländska rekommenderar jag dig därför att använda appen Duolingo och att köpa en nederländsk kokbok för att använda med någon vän. Ett roligt sätt att lära sig ett nytt språk på är att laga mat tillsammans på ett främmande språk med ett par öl eller en flaska vin (Med google translate som en tredje deltagare). Nederländare blir även ofta glada om du talar nederländska med dom, till skillnad från svenskar. Ofta kan man öva språket i butiken eller på en av de många många festivaler som hålls under festivalsäsongen.

Kurser

De kurser jag läste var följande:

1. CIE5421 Water & Health – Om smittspridning i vatten och metoden "Quantitative Microbial Risk Assessment" eller QMRA.
2. CIE4705 Environmental Biotechnology/Microbiology – Stökiometrisk modellering av mikrober vid biologisk vattenrening i programvaran AquaSim.
3. CIE4486 Industry Water – Om vattenintensiva industrier och problem samt problemlösning relaterade till dessa.
4. TPM003A Water Ethics – Om vattenrelaterad etik samt vattenrelaterade problem i världen.
5. CIE4707 Air Quality – Matematisk modellering av avgaser från industriella skorstenar med målet att minimera luftföroreningar på marknivå.

Jag valde de flesta av mina kurser för att skapa en tydlig vattenprofil utöver den profil inom industriell ekologi jag får genom KTH. De kurser jag får tillgodoräkna som villkorligt valfria hos KTH är Industry water och Air quality. Men eftersom min masterutbildning har mycket utrymme för valfria kurser kommer jag att kunna använda alla ovanstående kurser som en del av min utbildning vid KTH. Jag tyckte att alla ovanstående kurser var bra. Jag skulle egentligen inte bytt bort någon av dessa om jag fick chansen att välja om. Dessa kurser tillsammans var däremot bara 20 HP. Jag skulle egentligen läst 30 HP vid TU Delft, men på grund av pandemin ställdes två av mina kurser in. Jag läste därför kompletterande kurser vid KTH under min utbytestermin, eftersom dessa ändå hölls på distans. Jag tyckte att de ovanstående kurserna fungerade superbra digitalt, både med hemuppgifter, föreläsningar och tentamen.

Staden och landet

Delft är en otroligt vacker stad. Jag blev snabbt förälskad i centrumet helt i tegel med breda, näckrosfyllda kanaler i mitten av varje kullerstensklädda gata. Undervåningen på de flesta hus i staden är bagerier, pubar, restauranger eller gallerier. Med universitetet som främsta arbetsgivare är medelåldern på stadens invånare låg, men ändå är det ingen feststad. Är man ändå sugen på att lämna pubmiljön för festande kan man ta tåget i 10 minuter till Rotterdam, Hardstylens och Hardcorens vagg. Där har nattklubbarna och landets mer exklusiva Coffee shops öppet långt in på morgonen och tågtrafiken går dygnet runt. Många studenter väljer att bosätta sig i Rotterdam, men själv uppskattade jag Delfts söta centrum, grönsaksmarknader och närhet till naturen. På cykel eller till fots kan du lätt följa det pärlband av sjöar, åkrar och hagar som löper norrut från Delft och få uppleva den intressant tappning på lantliv som många nederländare föredrar. Som ett av Europas mest tätbefolkade länder har nederländarna snyggt

byggt in grönområden för att skapa en illusion av landsbygd, trots att villaområdena aldrig är mer än ett stenkast bort, även från den mest idylliska kohagen. Vill man istället ta sig till Haag och Atlantkusten kan man gå eller cykla 12 km för att sola, surfa eller vandra de sanddyner som skyddar landet från översvämning. Dessa är vackra, speciellt i sol upp- och nedgång, och har en flora som liknar den Gotländska. Här är tre av mina favoritbilder från Delft.

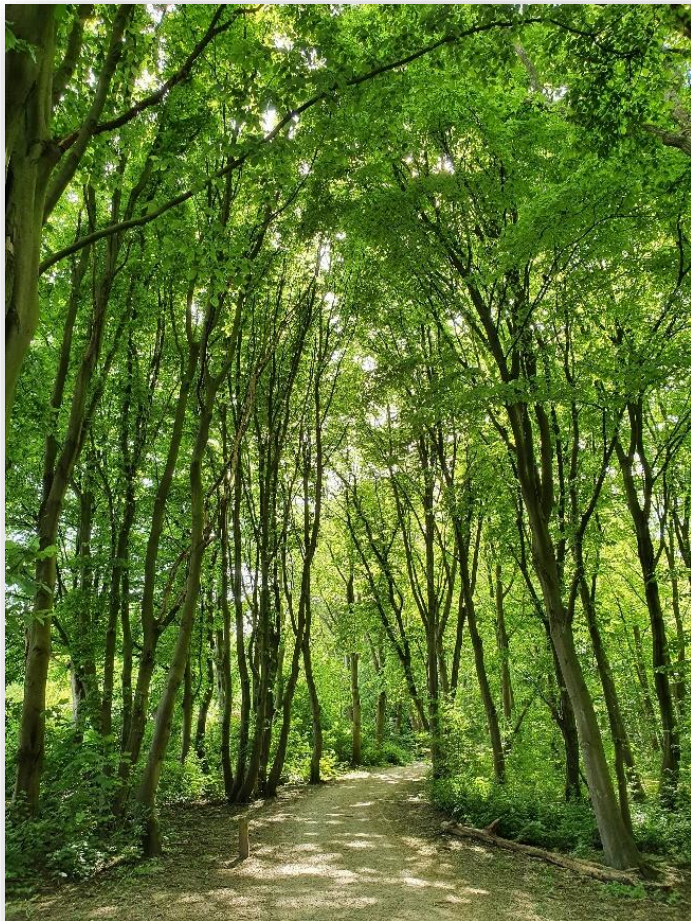

Nederländarna själva är ett stolt, rättfram och vänligt folk. De berättar glatt om sin kultur, mat och historia och påminner lite om briter i det att de gärna hjälper dig att hitta rätt om du är vilse. De är festglada och har många stora högtider. Tyvärr fick inte jag, på grund av pandemin, egentligen uppleva några av dessa under mitt utbyte. Men om festivalsäsongen är något att utgå ifrån så är nederländarna definitivt ett partyglatt folk. Baksidan av den typiska stoltheten och ärligheten är att man som svensk lätt blir stött. Många nederländare ser fortfarande kolonialtiden i som ett guldkimmer och är mycket stolta över de nederländska bedrifterna under denna tid. Det märks inte minst på den avsaknad av (falsk) ödmjukhet som ofta återfinns hos svenskar.

Utöver nederländare umgicks jag mycket med tyskar, framförallt då många internationella studenter valde att åka hem under pandemin och främst tyskar, svenskar, indier och kineser valde att stanna kvar i landet. Tyskar är till stor del lätta att umgås med har ett sätt att uttrycka sig (i alla fall på engelska) som lätt kan göra att man blir förnärad. Med ordval så som "du måste" och "du har fel" i kombination med sexistiska skämt och kommentarer kan man lätt bli stött. Men jag upplevde ändå mina tyska vänner som väldigt mottagliga för kritik. Ofta handlade missförstånd främst om språkmissar, och jag upplevde det som att jag kom långt genom att bara fråga igenom vad de menade.

Fritid och sociala aktiviteter

Universitetet erbjöd flertalet anordnade aktiviteter och resor fram tills pandemin satte fart. Därför fick jag egentligen inte chansen att delta i särskilt många aktiviteter, och inte heller att utnyttja biljetterna till de 6 festivaler som jag laddat upp med inför festivalsäsongen. Våren kom däremot tidigt, och med sommarheta på 26 grader redan i april så blev det mycket picknick, utflykter till atlanten och promenader. Min kontakt med nederländska studenter skedde mest online, eftersom många av dessa fortfarande bor i sina hemstäder. När campus stängde fanns det därför inte längre någon chans att träffa dessa. De vänner jag fick under introduktionsveckan umgicks jag däremot med terminen ut och vi gjorde mycket roligt tillsammans. Här är bild på hemmafest, pubbrunda, och favoritjoggingsspåret.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Det är lätt att fasta i tankesättet att de värderingar och det tankesätt du har är överlägset det från andra kulturer. I internationella sammanhang uppfattar jag ofta att det blir en typ av tom meningsutväxling som mest fokuserar på att alla berättar om hur man gör "X" i sitt hemland. Jag råder dig istället att försöka hålla ett öppet sinne. Andra kulturer kan ha bättre lösningar på problem än din egen, och det finns mycket du kan lära dig om dig själv och andra. Försök därför istället att vara så nyfiken, och ställa så mycket frågor som möjligt. Det kan hjälpa dig att sätta dina egna värderingar i ett nytt kontext och du kan lättare ta ställning till vad du tycker att svenskar gör bra, och vad vi kan bli bättre på. Ibland kan även historia vara till mycket hjälp, att förstå vilken religion och vilken historia som din kultur stöpts av, kan hjälpa dig att sätta den i ett större kontext och att förstå skillnader till andra kulturer. Hur påverkar exempelvis en religion där man traditionellt tror på återfödelse hur man ser på prestation i ditt nuvarande liv? Hur kan du sätta det i relation till en kultur som tror på en himmel och ett helvete?

Oftast vill andra människor dig inget ont och har inte till uppsåt att vara elaka eller att skada. Fråga därför alltid om det var meningen att såra om du har blivit ledsen. I de flesta fall kommer du att upptäcka att situationen baserades på ett kulturellt missförstånd. Detta kan även hända med ord. Det är inte alltid du kommer att tillskriva ett ord samma betydelse som någon som har en annan kulturell bakgrund.

Lycka till och hoppas att du får ett toppenår i Nederländerna! (Och förlåt för att jag inte riktigt är Picasso i word-design)